

og for Slesvig, og at man derimod fra Preussens Side vil disputere dette. Jeg haaber, at den danske Paastand i saa Henseende vil, uden Hensyn til hvad der i de øvrige Punkter vil blive Udfaldet, blive sat igjennem. Den er uden Tvivl berettiget, og den er vistnok i høi Grad i Statens Interesse. Men dersom man vil have en fælles Indfødsret — være sig enten for alle de Lande, der hidtil have hørt til den danske Stat, eller indskrænket blot til Danmark og Slesvig, saa er det unaturligt, at en lovgivende Forsamling for en Deel af Staten skulde kunne meddele denne Indfødsret; thi det vilde være at give en Lov, som skulde gjælde paa et Territorium, som ikke forterer under samme. Under den Forudsætning, at Danmark og Slesvig faae forskellige lovgivende Forsamlinger, kunde den danske lovgivende Forsamling ikke meddele nogen Indfødsret, som tillige skulde være gjældende for Slesvig, uden at man maatte indrømme den slesvigiske det Samme, og det er jo Noget, som i høieste Grad er betænkeligt; det er uden Tvivl et af de særdeles vigtige Forhold, som bør iagttages her, at der bliver en fælles Indfødsret. Hvis denne ophorte, vilde derved de forskjellige Landsdele blive aldeles fremmede for hinanden. Ved Grundloven og Valgloven er der jo rigtignok opstaaet en ny Virkning af Indfødsretten, idet den ogsaa skal være fornøden, før at udøve de statsborgerlige Rettigheder, at vælge til Rigsdagen eller blive valgt til Samme. Men det forandrer aldeles Intet i Begrebet om Indfødsretten. Grundloven og Valgloven knytte sig til en Indfødsret, som et allerede bestaaende Begreb, og den, som ikke har denne Indfødsret, som dette bestaaende Begreb indeholder, kan heller ikke have Adgang til Valgret og Valgbarhed. Det var upaatvivleligt Regjeringens Mening, da den forelagde Udkastene, at der skulde være særskilte Regler for Indfødsretten til Deelagtighed i Valgret og Valgbarhed; thi den anden Paragraph i det forelagte Udkast til Valgloven indeholdt, at Rettigheden erhvervedes ved 10 Aars Ophold i nogen af de til Staten hørende Landsdele, men det var noget uheldigt redigeret, saa at det saae ud som om det var almindelige Bestemmelser om Indfødsretten og ikke blot Bestemmelser om den Indfødsret, som be-

høvedes for Deelagtighed i hine statsborgerlige Rettigheder, og derfor blev denne Paragraph forandret, men ikke saaledes forandret, som det efter min Mening havde været ønskeligt, nemlig, at den var bleven omredigeret i Overeensstemmelse med sin Hensigt; men den gik aldeles ud. Nu kan man vel sige, at her er ikke Tale om en Hjemmel for Rigsdagen til at bestemme Indfødsret, thi den har den allerede i Grundloven; men her er Spørgsmaal om at benytte denne Ret, og det turde dog være betænkeligt, herved maaskee at fremkalde flere Indvendinger imod den fælles Indfødsret, der efter min Overbevisning er saa overmaade rigtigt. Det maa ogsaa bemærkes, at Grundloven er foreslaaet og givet under Forudsætninger, som man vel nu ikke tør gjøre sig Haab om at see gaae i Opsyldelse. Det var antaget, at Slesvig skulde gaae ind under Grundlovsforfatningen for Danmark, og under den Forsamling, som i Overeensstemmelse dermed blev dannet, og, hvad Holsteen angik, tænkte man sig maaskee, at det skulde paa en skarpere Maade blive skilt fra Staten, at det skulde gaae ud af det Statsfællesskab, som hidtil har bestaaet med Danmark, og det var uden Tvivl i saadan Forudsætning, at man ogsaa meente, at Indfødsretten kunde gives ved en Lov, der gik ud fra den danske lovgivende Forsamling. Disse Forhold synes nu at være anderledes; idetmindste tør man vel ikke nu overlade sig til den Tanke, at hiin Tanke lader sig gennemføre; og det forekommer mig altsaa, at man maa være forsigtig, saalænge Sagerne staae som hidtil, i at gjøre Brug af denne Bemyndigelse, og det er det ikke at gjøre en saa temmelig omfattende Brug som her er Spørgsmaal om, saa at det kunde synes at den vilde blive meddeelt meget hyppigt. Jeg indseer meget godt, at der kunde være Afskilligt, der mulig kunde tale til Fordeel for Sagen, navnlig det, at Kongen jo dog efter Loven om Indfødsretten er berettiget til at meddele den, og at Indfødsretten, naar den gives ved Lov, gives tillige med Kongens Samtykke. Men jeg troer dog, at det taber sig meget allerede derved, at det i Motiverne er antaget, at den nu ikke kan gives blot i det Tilfælde, som Indfødsretten selv og de be-